

Verkondiging 1-07-2018 Open Pastoraat in Gorinchem

Lieve mensen, zusters en broeders, gemeenschap rond Jezus Christus,

In de lezingen van vanmorgen komen de naakte en de versierde mens op ons af. En om met die eerste, die naakte man te beginnen: die ontmoeting is heftig. Jezus' metgezellen die een stormachtige nacht achter de rug hadden, hadden ongetwijfeld op een rustige stille ochtend gehoopt even bijkomen, hier zijn we even alleen. Maar Jezus stapt uit de boot en die oersterke, verwarde man springt uit de grafspelonken vandaan. Een mens met een troebele, zieke, verziekte geest, hij is destructief: een gevaar voor zichzelf en zijn omgeving. Een hele opsomming wordt gegeven, om duidelijk te maken dat deze man "uitbehandeld" is. Niemand kan meer wat met hem en niemand probeert het meer. Tussen de graven leeft hij, hij is sociaal al dood, alleen klinkt zijn geschreeuw en de echo daarvan angstaanjagend tussen de graven en de bergen. Als hij Jezus ziet rent hij Hem tegemoet. Gek genoeg gaat hij voor Jezus door de knieën. Heeft hij ontzag voor Hem? Hij spreekt Jezus aan met Zoon van de Allerhoogste en zegt: "Wat is het, hoe zit het tussen U en mij" en vraagt hem Hem niet te pijnigen. Want Jezus sprak de vuile geest aan te vertrekken uit deze mens. En de reactie van de man is: Hoe zit het tussen U en mij, tussen jou en mij.

Om die vragen draait het, om die vraag draaien wij vaak heen. Vragen van inkeer -in jezelf, omkeer naar God en toekeer naar je naaste, al dan niet met een andere wang.

Dan vraagt Jezus: hoe is je naam? Legioen, leger, wie hij was en hoe hij ooit heette, is weg, al te lang is hij overmeesterd door een leger van geesten. Intriest.

En de kwade geesten smeken Jezus om in de buurt te mogen blijven en smeken om een ander onderdak, die kudde varkens daar. Dat mag en die dieren krijgen "een gekke varkensziekte" en storten zich in het meer. Er was geen houden aan... Ik kan me goed voorstellen dat niet alleen de Partij voor de Dieren dit lastig vindt. Maar in dit bijbelverhaal gaat het om de redding van die man en dat die kwade geesten terecht komen waar ze thuishoren: nl. in de afgrond: het tegenbeeld van de hemel, de woonplaats van God. Dit bijbelverhaal wil zeker niet zeggen dat de mens altijd en overal boven andere schepselen gaat: vb. ervaring in Schotland, schapen en vogels.

Wonderlijk, hoe de werkelijke genezing niet gefilmd, niet verteld wordt door de evangelist. We mogen er weer bij zijn: als de man bij Jezus zit, gekleed en helemaal bij zinnen. Dáár schrikt iedereen van.

Daarvoor schrok niemand meer van hem; alleen uit de buurt blijven, was het devies.

Nu is deze man één van hen? Dat gaat er nog niet in bij de mensen die daar wonen en zeker nu ze een enorme schadepost hebben van die varkens. Ze vragen die joodse man die alles hier op zijn kop zette, met klem het gebied te verlaten. Het gebied waar het dodelijke legioen heel graag wilde blijven. In de mensen van Gerasa speelt in “normale proporties” wat in die éne ziel van die naakte man ook speelde. De boze, angstige wereld is soms vertrouwder dan een bevrijd nieuw bestaan. Hoeveel mensen klampen zich niet vast aan een moeizaam verleden, zijn getrouwd met hun moeite of verdriet?

De genezen man wil hier niet blijven, hij wil met Jezus mee, maar hij mag Jezus niet volgen. Dit is een van de weinige plekken in de evangeliën waar Jezus niet wil dat iemand Hem meteen volgt. De genezen man moet terug naar “de zijnen”. Die zijn er dus nog. Dat is een troost. Voor “de zijnen” en voor de man zelf. Het herstel van de band tussen hen zal wel wat langer geduurd hebben dan het verjagen van het legioen, vrees ik. Familieverhoudingen herstellen, ga er maar aan staan. Vb.

De man krijgt meteen de taak van een apostel en mag vertellen hoe God hem goed gedaan heeft.

En hij ging op pad en vertelde over Jezus, in Jezus is God hem zo nabij gekomen. En de mensen verbaasden zich, dat is al een stap verder dan iemand weggagen...

Jesaja is ook een gezondene en moet een samenleving een spiegel voorhouden. Een stoet van modieuze vrouwen komt voorbij en hun sieraden en gadgets laten hun hoogmoed zien die daar en toen meteen gelinkt werden aan afgodendienst. Die verbinding vind ik zo langzamerhand niet vreemd meer. Onze westerse rijke leefstijl kent ook teveel afgoden; het verplichte goede merk mobiel, jeans, meubilair etc. Velen maken/krijgen schulden om mee te kunnen doen.

In het interview met Peter Springer een bio-ethicus uit Australie in Trouw van gisteren noemt hij een eenvoudig voorbeeld: “een meisje ligt in het water, ga je die redden ook al verniel je daarmee je mooie schoenen?” Om deze mensenwereld te redden zullen we afstand moeten doen van luxe die ten koste van armen en milieu gemaakt zijn...Jesaja tekent de vrouwen van Jeruzalem, alle sier, alle aankleding zal hen ontnomen worden. Rouwkleding blijft over...Bijna naakte mensen!

Hoogmoedig mens, verward mens, ieder mens vraagt Jezus: wat is er tussen jullie en Mij? Hoe heet je? Ik zal je noemen met een nieuwe naam. Mens van God en mensen-mens amen